USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **V. T.,** zastoupeného Mgr. Ondřejem Rejskem, advokátem, se sídlem Buzulucká 431, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 4. 2011, č. j. OAM - 1- 306/VL - 10 - K01 - R2 - 2007, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 4. 2012, č. j. 29 Az 14/2011 - 85,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ondřeji Rejskovi, advokátovi, se sídlem Buzulucká 431, Hradec Králové, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 2400 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný se kasační stížností domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) ze dne 26. 4. 2012, č. j. 29 Az 14/2011 - 85, kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 5. 4. 2011, č. j. OAM - 1 - 306/VL - 10 - K01 - R2 - 2007, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Citovaným rozhodnutím žalovaný rozhodl, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů neuděluje. Toto rozhodnutí žalovaného ve věci žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu bylo v pořadí již druhým, neboť jeho první rozhodnutí ze dne 12. 4. 2007, č. j. OAM - 1 - 306/VL - 10 - 11- 2007, bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 6. 2009, č. j. 63 Az 48/2008 - 83, a to v souladu s předchozím rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2008, č. j. 8 Azs 20/2008 - 74, zrušujícím prvotní zamítavé rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě.

[2] Žalobce dne 1. 4. 2007 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Jak vyplynulo z rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví a ze soudního a správního spisu, žalobce uváděl, že je ve vlasti pronásledován místními miličními (policejními) orgány města Cherson z důvodu stížností podávaných jeho matkou a z důvodu žaloby podané jeho rodinou k Evropskému soudu pro lidská práva. Jeho matka totiž na Ukrajině provozovala obchod s audio- a videokazetami a od roku 2002 měla v rámci svého podnikání několik konfliktů s policisty, kteří jí protiprávně z obchodu zabavovali zboží. Matka se domáhala vrácení zboží před soudy, avšak i přes jejich příznivá rozhodnutí jí byla vrácena jen část zboží (jelikož zbytek „zkrátka zmizel"). Matka se tedy obracela na další státní orgány – soudy, prokuraturu i jiné (bezpečnostní složky) – a žádala odškodnění za materiální i morální újmu, jakož i potrestání policistů, ovšem marně. Nakonec proto v roce 2005 podala stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva, v níž namítala, že na Ukrajině nemůže dosáhnout spravedlnosti, a rovněž požadovala odškodnění ve výši 250 000 EUR. Podání matčiny stížnosti poté žalobce v soudním řízení doložil přípisem jmenovaného soudu ze dne 26. 5. 2011, potvrzujícím přijetí daného podání i dosavadní neexistenci rozhodnutí soudu v dotčené věci (poznámka NSS: žádné rozhodnutí v dané věci nebylo v oficiální elektronické databázi Evropského soudu pro lidská práva nalezeno ani k datu rozhodnutí zdejšího soudu o podané kasační stížnosti). Jak žalobce dále uváděl, v souvislosti s matčinými podáními bylo rodině vyhrožováno ze strany prokuratury i policie požadujících zpětvzetí matčiných stížností. Rodiče žalobce se tak nakonec v létě roku 2006 rozhodli opustit Ukrajinu, odcestovali do České republiky a požádali zde o azyl. Žalobce s nimi neodcestoval, neboť se domníval, že po matčině odjezdu se situace uklidní a měl již na Ukrajině své zázemí (snoubenku, studium, práci). Avšak po odchodu rodičů jej začali vyhledávat neznámí lidé v uniformách i v civilu, které považoval za policisty, a požadovali zpětvzetí matčiny stížnosti u Evropského soudu pro lidská práva. Později mu začali vyhrožovat i smrtí. Z obavy z fyzického napadení a zabití požádal žalobce v říjnu roku 2006 o pracovní vízum do České republiky, kam odcestoval v lednu roku 2007; do té doby na Ukrajině alespoň nepobýval ve svém bydlišti, ale přespával u sousedů a známých. Po příjezdu do ČR zde začal pracovat, ale od zaměstnavatele odešel, neboť mu tento nevyplácel žádné peníze. Po neúspěšné žádosti o povolení k pobytu si zde požádal o azyl; v případě návratu na Ukrajinu se obává o život svůj i svých příbuzných.

[3] Po posouzení tvrzení žalobce a materiálů jím doložených, jakož i informací zjištěných o zemi původu žalovaný rozhodl, jak shora uvedeno. Namítané jednání policistů podle něj nebylo zapříčiněno žádnými azylově relevantními důvody; navíc se žalobce ani nepokusil hledat ochranu u státních orgánů své země, ačkoli na Ukrajině existují dva speciální odbory zabývající se vyšetřováním trestné činnosti policistů. Žalobcova matka se u ukrajinských orgánů nikdy nesnažila domoci ochrany před vyhrožováním, ale pouze ochrany svých podnikatelských zájmů. Žalovaný rovněž vyjádřil pochybnosti o věrohodnosti žalobce při popisu svého života během posledních měsíců na Ukrajině, kdy se na jednu stranu údajně skrýval a přespával mimo domov, ale na druhou stranu stále docházel do zaměstnání a vyřizoval si vízum do ČR; a nadto žalobce při pohovorech s ním vedených v roce 2007 a v roce 2010 uváděl odlišné informace ohledně míst, kde se měl setkávat s policisty, již mu vyhrožovali. Stejně tak žalobcův postup po příjezdu do ČR, kdy o mezinárodní ochranu požádal až po zrušení platnosti svého pracovního víza, svědčí o účelovosti podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, respektive o jeho snaze pouze si zde legalizovat pobyt. Prostřednictvím řízení o udělení mezinárodní ochrany však nelze

obcházet instituty obsažené v zákoně o pobytu cizinců. Žalovaný se dále zabýval rovněž existencí důvodů pro udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu, ovšem ani ty v žalobcově případě neshledal. Při posuzování podmínek udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu se žalovaný zaměřil především na existenci hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. c) a d). S ohledem na tvrzení žalobce i informace získané o zemi původu ovšem neshledal, že by žalobci v případě návratu na Ukrajinu hrozilo špatné zacházení; nadto ukrajinským zákonodárstvím je vymezena možnost obrátit se se stížností na jednání policistů na příslušné orgány. Vycestování žalobce by ani nebylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, zejména se závazkem k ochraně jeho soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

[4] Proti tomuto rozhodnutí se žalobce bránil žalobou ke krajskému soudu, v níž vyvracel závěry o rozporech ve svých výpovědích a naopak upozornil na vnitřní rozpornost napadeného rozhodnutí. S poukazem na případ své matky uvedl, že možnost domáhat se ochrany u vnitrostátních orgánů existuje na Ukrajině pouze „na papíře“, zatímco domoci se jejich ochrany reálně možné není. Ostatně také informace o zemi původu, které shromáždil žalovaný, dokládaly časté používání násilí a jiné špatné zacházení ze strany policie při její práci. V neposlední řadě připomenul i změnu, respektive zhoršení ukrajinských poměrů v oblasti dodržování lidských práv po nástupu prezidenta Janukoviče v lednu 2010 a zastaralost podkladových informací žalovaného o zemi původu. Žalobce se domníval, že splňuje jak podmínky pro udělení azylu, a to s ohledem na své pronásledování pro uplatňování práv a svobod na Ukrajině, tak podmínky pro udělení doplňkové ochrany, a to zejména v souvislosti s hrozbou špatného zacházení ze strany policie.

[5] Krajský soud pak ve svém rozsudku dal žalobci částečně za pravdu a z důvodu nedostatečného zjištění všech okolností věci zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud zejména, a to i na podkladě nově doložených zpráv o situaci v zemi původu, považoval za seriózní a věrohodné tvrzení žalobce o protiprávních výhrůžkách ukrajinských policistů směřovaných vůči němu a jeho matce v souvislosti s matčinými stížnostmi na postupy policie a vytkl žalovanému, že dostatečně nevyhodnotil závažnost takového jednání policistů a otázku, zda je lze považovat za pronásledování a žalobcův následný odchod z vlasti za důvodný pro vážné obavy z tohoto pronásledování. Připomněl, že žalobcova matka svými stížnostmi nesledovala pouze své podnikatelské zájmy, jak uzavřel žalovaný, ale brojila i proti postupům policie, avšak marně. Její zkušenosti, jakož i doložené vysoké korupční prostředí policie na Ukrajině je dále třeba zohlednit také při hodnocení skutečnosti, že žalobce sám si na Ukrajině na jednání policistů nestěžoval. Konečně soud posoudil jako věrohodné výpovědi žalobce v průběhu správního řízení a spokojil se s jeho vysvětlením údajných rozporů, které nacházel žalovaný; a vzhledem ke konkrétním okolnostem případu nepřijal ani argument žalovaného o účelovosti žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu, podané nikoliv okamžitě po příjezdu na území ČR.

[6] Rozsudek krajského soudu žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl kasační stížností, a to pro jeho nezákonnost a nepřezkoumatelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.

ř. s.“). Nezákonnost uvedeného rozsudku stěžovatel spatřoval v nedostatcích jeho odůvodnění (zde stěžovatel odkázal na nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 588/03 a rozsudek zdejšího soudu č. j. 6 Azs 64/2009 - 83 ze dne 17. 12. 2009), přesněji v tom, že soud nevzal v úvahu všechny relevantní skutečnosti a jeho závěry vycházejí ze subjektivních hodnotících soudů bez opory ve zjištěném stavu věci. Podle stěžovatele soud především nezohlednil nutnost naplnění některého ze zákonem taxativně vymezených důvodů udělení mezinárodní ochrany, které v případě žalobcově splněny nejsou. Jeho azylový příběh je odvozen od azylového příběhu jeho matky, přičemž ale žalobce již není na své matce závislý, nadto i její příběh má ryze ekonomický základ, a ve svém soudním řízení proti policii matka na Ukrajině dokonce vyhrála. Závěr soudu o tom, že důvod pro udělení mezinárodní ochrany by zde mohl spočívat v neúspěšných stížnostech matky žalobce na policii, je spekulativní a z pohledu institutu mezinárodní ochrany irelevantní. Soud dále nerespektoval ustálenou judikaturu NSS o povinnosti vyčerpat prostředky vnitrostátní ochrany před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany (viz rozsudky č. j. 3 Azs 89/2004 - 51 ze dne 2. 3. 2005 či č. j. 8 Azs 23/2008 - 75 ze dne 10. 6. 2008). Za zkreslující pak stěžovatel považoval argumenty soudu o vysoce korupčním prostředí na Ukrajině, neboť existence korupce sama o sobě není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Další námitky stěžovatele pak směřovaly proti nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů rozhodnutí. Stěžovatel poukázal na selektivní využívání informací o zemi původu soudem, který své závěry podložil jen dvěma nově předloženými zprávami o Ukrajině, dokládajícími korupci tamní policie, a nevypořádal se s důkazy shromážděnými stěžovatelem. Soudem použité informace jsou navíc irelevantní, neboť proti činnosti příslušníků policie by se žalobce nebránil stížností k orgánům policie, ale k nadřízeným státním institucím. Soud nadto ani nevysvětlil, co jej vedlo k závěru, že matka žalobce nebyla ve svém úsilí vedena snahou o odškodnění v rámci svého podnikání, přestože toto potvrdila ona sama i sám žalobce. Podle stěžovatele se soud dostatečně nevyjádřil ani k věrohodnosti tvrzení žalobce, která je však nezbytnou podmínkou úspěšnosti jeho žádosti o mezinárodní ochranu (viz rozsudek zdejšího soudu č. j. 7 Azs 25/2008 - 105 ze dne 14. 5. 2008). V neposlední řadě pak stěžovatel zkritizoval jako subjektivně zabarvený závěr krajského soudu, který považoval za vcelku přirozené, že se žadatel nejdříve v ČR pokoušel pobývat na pracovní vízum a nepodal rovnou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Naopak stěžovatel takový postup pokládal za účelový (s odkazem na rozsudek č. j. 2 Azs 423/2004 - 81 ze dne 20. 10. 2005) a připomněl, že i podle tvrzení žalobce bylo jeho prvotním cílem na území ČR pracovat. I tato skutečnost přitom svědčí o nedůvodnosti jeho obav z pronásledování na Ukrajině a vykazuje znaky zneužití azylové procedury s cílem legalizovat si pobyt v ČR. Závěrem své kasační stížnosti pak stěžovatel osvětlil, že vzhledem k popsaným zásadním pochybením soudu při výkladu hmotného a procesního práva, kdy navíc soud nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a takový postup není vyloučen ani do budoucna, je jeho stížnost přijatelná ve smyslu § 104a s. ř. s. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soudu rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[7] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti naopak považoval napadený rozsudek za odůvodněný a srozumitelný. Připomněl své předchozí výpovědi o tom, že byl v zemi původu pronásledován pro stížnost své matky k Evropskému soudu pro lidská práva, přičemž jeho matka na Ukrajině neusilovala jen o odškodnění, ale brojila i proti postupům policie a hledala před nimi ochranu. Nadto pro ni příznivé rozsudky nebyly vykonány, a

tak nelze hovořit o efektivní ochraně jejích práv; navíc vzhledem k jejím zkušenostem nebylo možné ani po žalobci spravedlivě požadovat, aby se obracel na státní orgány země původu, jak správně vyhodnotil krajský soud. Žalobce dále upozornil na neurčitost materiálů a rozhodnutí stěžovatele ohledně existence ukrajinských orgánů zabývajících se trestnou činností policistů. Nakonec žalobce souhlasně poukázal i na závěry soudu o jeho věrohodnosti, jakož i absenci účelovosti v jeho postupu po příjezdu do ČR.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil, zda je kasační stížnost přípustná a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Poté, co shledal, že tomu tak je, zabýval se otázkou její přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Podle tohoto ustanovení se kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Vymezením uvedeného institutu se zdejší soud podrobně zabýval již ve svých dřívějších rozhodnutích (srov. například usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná také na www.nssoud.cz), přičemž dovodil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat, (a) pokud se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (b) pokud se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (c) pokud je potřeba učinit tzv. judikatorní odklon; (d) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení, které v nyní řešeném případě namítal i stěžovatel, se pak v konkrétní věci může jednat především tehdy, (a) pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu, a navíc nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; (b) pokud krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Stěžovatel v postupu krajského soudu spatřoval obě dvě varianty zásadního právního pochybení soudu.

[9] Na tomto místě je vhodné poznamenat, že samotná skutečnost, že stěžovatelem je v daném případě Ministerstvo vnitra, jež v řízení o správní žalobě vystupovalo jako žalovaný, nevylučuje přijatelnost podané kasační stížnosti, byť pochybení krajského soudu zásadně nemůže zasáhnout do jeho hmotněprávního postavení. Pro přijatelnost kasační stížnosti ministerstva dostačuje shledání zásadního pochybení krajského soudu při výkladu hmotného nebo procesního práva či v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, publ. pod č. 1143/2007 Sb. NSS). V projednávané věci však Nejvyšší správní soud v postupu krajského soudu takové vady nezjistil, a tudíž kasační stížnost posoudil ve smyslu § 104a s. ř. s. jako nepřijatelnou.

[10] V převážné většině svých námitek stěžovatel v podstatě polemizuje s hodnocením azylového příběhu žalobce perspektivou naplnění důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jak jej provedl krajský soud, neboť jeho hodnocení se neshoduje se závěry stěžovatele. Konkrétně se jedná o posouzení otázek možného naplnění některého z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, taxativně stanovených v § 12–14b zákona o azylu, vyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy ze strany žalobce, vlivu existence korupčního prostředí na Ukrajině, věrohodnosti žalobce a účelovosti žalobcova podání žádosti o mezinárodní ochranu. Dále stěžovatel krajskému soudu vytýká selektivní přístup ve

využívání informací o zemi původu. K uvedeným námitkám Nejvyšší správní soud poznamenává následující.

[11] Podle stěžovatele je existence pronásledování žalobce ze strany ukrajinské policie ve smyslu zákona o azylu vyloučena už proto, že tvrzené výhrůžky policistů mají svůj prapůvod ve sporech žalobcovy matky s policií finančního, respektive ekonomického charakteru. S takovým názorem však nelze souhlasit. Je třeba připomenout, jak učinil i krajský soud, že žalobci – a předtím i jeho matce – mělo být na Ukrajině vyhrožováno z toho důvodu, že jeho matka se rozhodla bránit proti postupům policie, které vnímala jako nezákonné, a to jak před soudy, tak před dalšími státními orgány, ba i před Evropským soudem pro lidská práva. Fakticky tedy pouze využila svého základního práva na soudní a jinou právní ochranu, a to v rámci ochrany dalších svých práv, a otevřeně se tedy postavila proti korupčním praktikám ukrajinské policie, na něž nehodlala přistoupit. Takové jednání by bylo lze považovat i za vyjádření určitého politického postoje či názoru, vymezeného coby „jakýkoliv názor na kteroukoliv záležitost, do níž může být zapojen mechanismus státu, vláda či politické struktury“ (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81); a od něj se odvíjející výhrůžky policie by tak mohly představovat i pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Ze skutečnosti, že matčiny spory s ukrajinskou policií měly primárně ekonomický základ, neboť souvisely s její podnikatelskou činností, nelze bez dalšího vyvozovat nemožnost naplnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a to ani ve vztahu k samotnému žalobci. Matčiny spory s policií a její stížnosti na ni totiž měly přímý dopad právě i do života žalobce, neboť podle jeho tvrzení po matčině odchodu z Ukrajiny policisté začali vyhledávat jej a jemu vyhrožovat pro případ, že matka nestáhne svou stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva. Žalobce tak přesvědčivě uvedl, proč jsou důvody primárně se vztahující k jeho matce relevantní i pro posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu (srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 30. 3. 2012, č. j. 8 Azs 10/2012 - 34). Nad rámec právě uvedeného lze, shodně s krajským soudem, také upozornit, že žalobcova matka neusilovala pouze o dosažení naturální či finanční náhrady, ale brojila i proti vlastním nezákonným postupům policie a žádala potrestání konkrétních policistů, jak vyplývá z výpovědi žalobce (viz protokol o pohovoru ze dne 5. 4. 2007, str. 2, na č. l. 18 správního spisu; dokonce i v protokolu o pohovoru s matkou ze dne 28. 6. je uvedeno, že tato žádala rovněž potrestání konkrétního policisty /str. 3 protokolu, na č. l. 181 správního spisu/).

[12] Ve vztahu k žalobcovu popisu jeho pronásledování, tedy vyhrožování ze strany příslušníků ukrajinské policie, stěžovatel krajskému soudu rovněž vytýkal nedostatečné zkoumání věrohodnosti tvrzení žalobce. Z rozsudku krajského soudu však plyne, že se zabýval namítanými rozpory ve výpovědích žalobce a spokojil se s jejich vysvětlením ze strany žalobce. Nešlo totiž o žádné zásadní rozpory či zásadní neznalost, která by žalobcovo tvrzení znevěrohodňovala, jak tomu bylo v judikátech, na něž poukázal stěžovatel. V žalobcově případě se totiž jednalo o malicherné dílčí nesrovnalosti, vysvětlitelné ne zcela přesným překladem i dlouhou časovou prodlevou mezi jednotlivými výpověďmi (zda se žalobce setkával s policisty přímo ve svém domě či před ním; tvrzení, že se skrýval, což myslel tak, že nepřespával doma ve snaze vyhnout se dalším setkáním s policisty). Takové drobné odchylky či nejasnosti v jinak celkově konzistentní výpovědi žalobce však samy o sobě nemohou vést k závěru o jeho nevěrohodnosti (srov. rozsudek

zdejšího soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008 - 83, či usnesení zdejšího soudu ze dne 18. 4. 2008, č. j. 2 Azs 10/2008 - 89).

[13] Obdobně je třeba krajskému soudu přisvědčit i co do posouzení údajné účelovosti postupu žalobce po příjezdu do ČR, kterou stěžovatel namítal, ovšem krajský soud ji vyvrátil. Stěžovatelovy odkazy na konkrétní judikaturu Nejvyššího správního soudu jsou i zde nepřípadné, neboť žalobce svou žádost podal zhruba po dvou a půl měsíci od svého příjezdu do ČR, nikoliv až po několika letech a nikoliv ve snaze vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Vzhledem k takovému nevýraznému časovému odstupu není proč se domnívat, že důvody podání jeho žádosti se neshodují s důvody odchodu ze země původu; a na postupu žalobce, který si nejprve obstaral pracovní vízum pro ČR a až v návaznosti na ukončení pracovní činnosti zde, po necelých třech měsících od svého příchodu, si zažádal o mezinárodní ochranu, neshledává ani Nejvyšší správní soud nic závadného, respektive účelového. Již pracovní vízum totiž žalobci poskytovalo dostatečný titul k legálnímu pobytu na území ČR, tedy z jeho pohledu k pobytu v bezpečí, a nebylo třeba využívat azylového systému; na ten žalobci nezbylo než se obrátit až při ztrátě původního titulu, což také žalobce bez prodlení učinil.

[14] K další stěžovatelově námitce, že žalobce coby žadatel o udělení mezinárodní ochrany nesplnil svou povinnost nejdříve vyčerpat prostředky vnitrostátní ochrany, je zapotřebí upozornit, že takové prostředky musí poskytovat účinnou ochranu před pronásledováním či jiným porušováním práv dotčené osoby (včetně špatného zacházení, jehož hrozba je zohledňována i při úvahách o udělení doplňkové ochrany). Stěžovatel se sice odvolává povšechně na ukrajinské zákonodárství i konkrétněji na existenci zvláštních odborů ukrajinského ministerstva vnitra zabývajících trestnou činností policistů, na něž se podle něj žalobce mohl obrátit, nicméně již se nezajímá o otázku účinného fungování daných prostředků ochrany v praxi (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 18. 12. 2008, č. j. 1 Azs 86/2008 - 101, publ. pod č. 1806/2009 Sb. NSS, a obdobně také rozsudek ze dne 26. 2. 2008, č. j. 2 Azs 100/2007 - 64). Stěžovatel tak dostatečně nezjistil, zda jsou na Ukrajině řádně prošetřovány stížnosti na jednání policistů, zda v odpovídajících případech dochází třeba i k potrestání nezákonně jednajících policistů a zejména zda existující prostředky poškozeným osobám v praxi poskytují účinnou ochranu před nezákonným jednáním policistů. Taková zjištění se ovšem jeví zvlášť podstatnými a nezbytnými za situace, kdy žalobce již ve správním řízení zpochybňoval účinnost vnitrostátní ochrany a stejně vyznívají i informace z důkazů provedených krajským soudem (což je rozdíl oproti situacím řešeným ve stěžovatelem citované judikatuře Nejvyššího správního soudu). Navíc je potřeba zohlednit i zkušenosti žalobcovy matky, shodně tvrzené a popsané jí samou i žalobcem, s neúspěšným brojením proti nezákonným postupům ukrajinské policie. Nejvyšší správní soud tak shodně s krajským soudem není přesvědčen o nedodržení žalobcovy povinnosti vyčerpat (účinné) prostředky vnitrostátní ochrany před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Tudíž ani touto námitkou, z níž však nebylo zjištěno zásadní právní pochybení krajského soudu, nebyl překročen práh přijatelnosti kasační stížnosti.

[15] V této souvislosti Nejvyšší správní soud dále podotýká, že nelze souhlasit ani se stěžovatelovým závěrem o zkreslujícím výkladu krajského soudu ohledně vysoce korupčního prostředí na Ukrajině. Zkreslení se naopak spíše dopouští sám stěžovatel,

neb z rozsudku krajského soudu nevyplývá, že by tento považoval existenci korupce v domovském státě samu o sobě za důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud naproti tomu korupční prostředí ukrajinské policie, jež tvrdil žalobce a potvrzovaly jej i soudem provedené důkazy (tiskové zprávy Amnesty International), posuzoval relevantním způsobem právě v kontextu (ne)existence reálné možnosti žalobce (a jeho matky) domáhat se ochrany proti nezákonnému jednání policistů. V tomto kontextu, jakož i v kontextu potenciálního pronásledování žalobce ve smyslu zákona o azylu pak krajský soud zhodnotil i další informace obsažené v daných důkazech, blíže popisující prostředí a praktiky ukrajinské policie (a to i ve vztahu k jejím reakcím na stížnosti na protiprávní činy policistů).

[16] Konečně stěžovatel krajskému soudu vytýkal selektivní využívání informací o zemi původu, neboť podle něj se soud „nevypořádal s důkazy shromážděnými správním orgánem“ a své závěry opřel pouze o dvě nově předložené zprávy Amnesty International, které nadto stěžovatel považoval za irelevantní. K tomu Nejvyšší správní soud nejdříve podotýká, že zmíněné dvě tiskové zprávy nepochybně v daném případě nejsou irelevantní, ale naopak poskytují informace nikoliv nepodstatné při posuzování žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jak ostatně plyne i z předchozích dvou odstavců. K vlastní námitce selektivismu soudu je pak třeba poznamenat, že stěžovatel již přesně neurčuje, se kterými jím shromážděnými důkazy se soud nevypořádal, jeho námitka je tedy velmi obecná a vágní, na hranici projednatelnosti, neboť není zřejmé, jaké konkrétní důkazy má stěžovatel na mysli. Nejvyšší správní soud nicméně konstatuje, že pokud snad stěžovatel mířil na důkazy pořízené v průběhu správního řízení, tak je třeba říci, že krajský soud ve svém rozsudku relevantní informace zjištěné stěžovatelem zohlednil, zejména informaci o existenci dvou odborů zabývajících se trestnou činností policistů na Ukrajině, přičemž ostatní informace shromážděné stěžovatelem v průběhu správního řízení byly namnoze obecné a zcela nedopadaly na podstatu tvrzení žalobce. Pokud stěžovatel svou námitkou mířil odlišně na informaci o možnosti návratu opozičních žadatelů o azyl ze zahraničí na Ukrajinu ze dne 7. 12. 2011, kterou krajskému soudu předložil při jednání dne 9. 1. 2012, pak nutno poznamenat, že stěžovatel tuto informaci neoznačil ani nenavrhl coby důkaz, navíc obsah dané informace je v žalobcově věci nepříliš relevantní, jelikož žalobce se pro případ návratu do vlasti neobává persekuce z důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu v zahraničí, nýbrž persekuce z důvodu podání stížnosti k Evropskému soudu pro lidská práva jeho matkou. Nadto informace obdobného obsahu jsou založeny ve správním spise a stěžovatel z nich vycházel již ve svém rozhodnutí, tudíž předložená informace byla krajským soudem zohledněna právě coby součást správního spisu, jehož obsah však dle ustálené judikatury není bez dalšího považován za důkaz (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 - 117, publ. pod č. 2383/2011 Sb. NSS). Ani této námitce stěžovatele tak Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit.

[17] Nejvyšší správní soud tudíž uzavírá, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné zásadní pochybení krajského soudu, který se ani neodchýlil od ustálené a jasné soudní judikatury, ani hrubě nepochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Za těchto okolností Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo než zkonstatovat, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a ve smyslu § 104a s. ř. s. ji pro nepřijatelnost odmítnout.

[18] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[19] Žalobci byl usnesením krajského soudu ze dne 5. 5. 2011, č. j. 29 Az 14/2011 - 19, ustanoven zástupcem Mgr. Ondřej Rejsek, advokát se sídlem Buzulucká 431, Hradec Králové. Podle § 35 odst. 8 věty poslední s. ř. s. zastupuje zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, navrhovatele (žalobce) i v řízení o kasační stížnosti. V takovém případě pak hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování hradí stát. Podle § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů tak advokátovi náleží odměna za jeden úkon právní služby (zde písemné podání ve věci samé - vyjádření ke kasační stížnosti žalovaného) ve výši 2100 Kč a podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč, celkem tedy 2400 Kč. K vyplacení uvedené částky stanovil Nejvyšší správní soud přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. srpna 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu